

Образац четворогодишњег плана рада и развоја Завода за проучавање културног развитака

1. Познавање рада установа:

- **Наведите у којим установама културе сте радили и на којим позицијама (директор, заменик директора, програмски директор, руководилац одељења, сарадник, итд.)**
- **Уколико сте били ангажовани у научно-образовним установама наведите којим и на којим позицијама?**

Истраживањем културе, научним и примењеним испитивањима бавила сам се кроз своје стручно и професионално усавршавање на магистарским и докторским студијама, дугогодишњим радом на Факултету за културу и медије, као и кроз пројекте, подржане од стране Министарства културе и информисања, које сам организовала и реализовала.

На Факултету за културу и медије запослена сам од 2008. године, а 2015. године стекла сам звање ванредног професора. Током рада била сам ангажована на предметима Маркетинг у култури, Модели културне политике, Оглашавање у медијима, Односи с јавношћу и Културна политика и културна акција.

Од 2012. године, као продекан за наставу, део сам руководства ове научно-образовне установе.

Детаљнији приказ ангажовања и научног рада, као и списак објављених радова, достављам у прилогу конкурсне документације.

2. По чему познајете Завод за проучавање културног развитака (реализовани пројекти, издања, организациона структура, програм рада и сл.)?

Завод за проучавање културног развитака је установа културе која се бави научним, развојним и примењеним истраживањима, израдом студија и анализа у области социологије културе и културне политике, прикупљајући информације и документацију о култури, уметности и медијима у земљи и иностранству.¹

Мисија Завода је да резултате научног рада својих сарадника учини доступним академској, стручној али и широј јавности, те тиме подстакне нове студије, расправе, да омогући образовање и истраживање у свим аспектима културе. Кроз остварење мисије, Завод треба да створи услове за креирање културне политике која ће бити усаглашена с потребом бржег укупног економског, друштвеног и образовног развоја, а у исто време и културне политике која ће помоћи разрешавање нагомиланих економских, друштвених и других противуречности. У времену које је пред нама, Завод има и обавезу да

---

¹<http://zaprokul.org.rs/o-nama/sluzbene-informacije/>

ангажовањем свих својих ресурса, а у сарадњи са Министарством за културу и информисање, учествује у стварању националне стратегије развоја културе чиме ће потврдити своју кључну позицију на културној и научној сцени Србије.

Као аутор радова у часопису „Култура“, учесник и посетилац многих трибина које су у Заводу организоване претходних година, имала сам прилике да се упознам са делом пројеката који су реализовани. У свом научном и образовном раду често сам користила податке и ставове објављене у различитим публикацијама Завода, посебно оне који се односе на структуру публике културних дешавања и моделе културне политике, те сматрам издавачку делатност веома значајном. Позната ми је организациона структура (Одељење за истраживање, Информатичко документарно одељење и Сектор општих послова) која произилази из мисије Завода и омогућава реализацију програма и циљева. Као руководилац пројекта, претходних година блиско сам сарађивала са др Милошем Немањићем, директором и дугогодишњим сарадником Завода. Као консултант учествовао је на пројектима „Утицај медијског извештавања на перцепцију старих и старости у Србији“ и „Медији, стари и јавност“, а резултате прве фазе тог истраживања представили смо у Заводу.

Завод за проучавање културног развитка је установа неспорног значаја, традиције и угледа у стручној и академској заједници. Међутим, код једног дела јавности постоји непознаница о улози и достигнућима Завода, која је делом и резултирала идеју о његовом гашењу (предлог Министарства финансија о укидању из 2012. године). Због тога је педестогодишњица рада идеална прилика да се Завод додатно афирмише, унапреди и побољша слика о активностима, повећа видљивост код различитих сегмената јавности и то видљивост у новом светлу.

3. Опишите план даљег развоја Завода у контексту:

- **Остваривања основне делатности.**
- **Организационо-техничких аспеката пословне политике и остваривања других делатности предвиђених законом и Статутом.**

Даљи развој Завода неминовно треба да проистекне из његовог досадашњих активности. Истраживања и научни радови бројних социолога, филозофа, историчара и аутора других професионалних уверења, оставили су траг и одредили пут даљег проучавања културног наслеђа, текућег културног стваралаштва, културних потреба и мера културне политике.

Истраживање, обрада података, пружање квантитативних и квалитативних показатеља релевантних за доношење одлука у култури, издавање књига и часописа, комуникација и односи с јавношћу, организовање јавних трибина, дебата и промоција, изложбена делатност, активности су Завода које се свакако морају наставити...

Ипак, делатност Завода се не може посматрати ван ширег друштвеног контекста, који намеће да се у различитим периодима акценат стави на неке од ових делатности.

Као што сам већ навела, у досадашњем раду имала сам прилике да учествујем у многим активностима реализованим у Заводу. На основу тог искуства, сагледавања добрих и оних мање успешних пракси, била бих слободна да формулишем следеће циљеве које сматрам кључним у остваривању основне делатности и других делатности предвиђеним законом и Статутом у наредном периоду.

1. Унапређење односа са запосленима: За реализацију планираних програма, као и за додатну афирмацију и унапређење позиције коју Завод има на културној мапи Србије и света, неопходно је максимално залагање свих запослених, почев од запослених у одељењу за истраживање, преко запослених у информатичко документарном одељењу, до запослених у сектору општих послова и директора установе, који организује и руководи процесом рада.

Због тога је један од основних циљева сваког руководства стварање мотивисаних, информисаних, лојалних и стручних сарадника, као и креирање одговарајуће корпоративне културе. Задатак директора у том смислу није само да мотивише запослене да наставе са досадашњим истраживачким и научним радом, већ и да их охрабри и подстиче да активније проналазе начине за учешће у домаћим и међународним истраживачким пројектима (стимулисати их да „доносе“ пројекте) и да им помогне да резултате свог рада учине јавним не само у уској академској заједници, већ кроз присуство у медијима и у широј јавности.

Такође, посебну пажњу треба поклањати перманентном образовању и усавршавању запослених у смислу редовног присуствовања и излагања на научним скуповима, радионицама и семинарима организованим од стране стручних институција, као и писање и објављивање научних радова и учешће на пројектима.

Кроз усавршавање и потврђивање „научничке личности“ запослених кроз јавно представљање њихових достигнућа, Завод би избегао замку да постане само још један центар за културу, већ би се наметнуо научно заснованим, прецизним сазнањима о начинима и средствима као још значајнији чинилац у дефинисању и остварењу циљева културне политике.

2. Унапређење односа са Министарством културе и информисања: Завод за проучавање културног развика основан је 1967. године као установа културе. Као јавна служба Завод је организован и послује као установа културе чији је оснивач Република Србија². У том смислу Завод би у наредном периоду морао да успостави још интензивнију сарадњу са Министарством културе и информисања у области:

- припреме и обраде квантитативних и квалитативних показатеља који су од значаја за припрему стратешких и програмских докумената, креирање културне политике и доношење Националне стратегије у култури;
- праћења и иницирања међународне сарадње у области заштите културног наслеђа, савременог стваралаштва и креативних индустрија;

---

²Статут Завода за проучавање културног развика

- јачања институционалне сарадње са другим установама културе које су у надлежности Министарства;
- наставка и проширења рада на формирању базе о институцијама културе у Србији (е-Култура).

3. Унапређење односа с медијима: Уз помоћ, штампе, радија, телевизије, али и „сопствених медија“ (вебсајта и друштвених мрежа) који нуде безбројне могућности за бесплатну, двосмерну комуникацију и интеракцију, успоставити, одржавати и унапредити односе са постојећим и потенцијалним корисницима програма и активности. У времену које се стално мења, ни Завод не сме остати непромењив, статичан и имун на иновације. Педесет година постојања је право време да Завод потпуније изађе у јавност.

4. Унапређење односа са културним, образовним, научним и другим установама у земљи и иностранству: У свом досадашњем раду Завод је остварио сарадњу са бројним установама, делом кроз рад на пројекту е-Култура, делом кроз друге активности и пројекте. У наредном периоду, акценат на овом пољу треба ставити на међународну сарадњу и учешће на пројектима у култури и уметности који су подржани кроз међународне фондове.

Осим што широм отвара своја врата истраживачима различитих профила, Завод треба да начини искорак изван саме зграде, изван Београд, а односно да својим истраживањима, дебатама, изложбама и посебним програмима подстакне на стваралаштво школе, музеје и друге установе културе широм Србије.

Сарадња са образовним установама, посебно факултетима и академијама, могла би да омогући учешће студената волонтера који би у Заводу стицали драгоцену искуство. Београдски универзитет усвојио је Правилник о вредновању ваннаставних активности студената³ који омогућава да се студентима у додатак дипломе унесу информације о учешћу на пројектима, радионицама и конференцијама током школовања. Нажалост, ни студенти ни установе културе нису довољно искористиле ову могућност.

4. Опишите Вашу визију позиције Завода у развоју културе и културног живота у Србији.

Истраживање културе, схваћене у најширем смислу као комплексне целине духовних, материјалних, интелектуалних и емотивних особина које карактеришу друштво или групу, захтева укључивање научника који припадају различитим областима – од теорије и историје уметности, преко социологије и психологије, до комуникологије, филозофије, економије и многих других. Њихов задатак није само проучавање уметничког стваралаштва, већ и облика живљења и вредносних система. Али, у свету који се стално мења, истраживање културе има и своју активнију компоненту – интеграцију културе у развој друштва кроз охривљавање и промовисање културног стваралаштва.

³<https://bg.ac.rs/files/sr/univerzitet/univ-propisi/PravilnikOVrednovanjuVannastavnih.pdf>

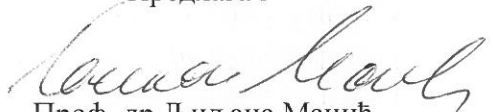
Завод за проучавање културног развитка, као установа културе, треба да буде место динамичног истраживања о међузависности културних, економских, научних и друштвених појава и процеса. Истовремено, кроз различите приступе овом истраживању, Завод треба да постане место сучељавања различитих идеја, ставова и дискурса, простор за промоцију културе, али и критичку борбу мишљења о модалитетима даљег развоја и саме културе и друштва у целини.

Завод видим као незаменљиви чинилац развоја и напретка српске културе, па тиме и националног и државног идентитета Србије.

У наредном петогодишњем периоду, Завод својим активностима може и мора да се у већој мери исказује не само као објект јавне пажње (и позитивних вибрација јавности) већ и као незаобилазни субјект уобличавања и примене модела културне политике у контексту савремених социјалних, економских, информатичких и геополитичких промена и процеса.

Београд, 20. фебруар 2017.

Предлагач

Проф. др Љиљана Манић